

2014

JAARVERSLAG

INTERNATIONALE MAASCOMMISSIE

Uitgave/Realisatie

Internationale Maascommissie
Palais des congrès
Esplanade de l'Europe 2
4020 Luik
www.meuse-maas.be

“Water is geen gewone handelswaar, maar een erfgoed dat als zodanig beschermd, verdedigd en behandeld moet worden.”

Overweging 1 van de Europese Kaderrichtlijn Water

INHOUDSOVERZICHT

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER   ERREUR ! SIGNET NON DEFINI.

WERKWIJZE EN DOELSTELLING VAN DE COMMISSIE   **4**

ORGANOGRAM VAN DE COMMISSIE   **5**

SAMENSTELLING VAN DE IMC IN 2014   ERREUR ! SIGNET NON DEFINI.

WERKZAAMHEDEN VAN DE IMC IN 2014   ERREUR ! SIGNET NON DEFINI.

WG KADERRICHTLIJN WATER (A)   **ERREUR ! SIGNET NON DEFINI.**

WG HYDROLOGIE / HOOGWATER (H)   9

WG MONITORING (M)   10

WG CALAMITEUZE VERONTREINIGINGEN (P)   11

PG ECOLOGIE (E)   **ERREUR ! SIGNET NON DEFINI.**

PG CHEMIE (C)   **ERREUR ! SIGNET NON DEFINI.**

WG REGIE (R)   14

PUBLICATIES   **15**

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

Twee jaar voorzitterschap vliegen voorbij. Vorig jaar was ik nog bezig met initiatieven, dit jaar moet ik al de balans opmaken van de afgelopen periode van voorzitterschap. Gezien hetgeen is bereikt, doe ik dat overigens met een zeker genoegen.

2014 was een belangrijk jaar. Niet alleen omdat het een productief jaar was (ontwerpbeheersplannen), maar ook omdat het jaar op de toekomst was gericht. Voor het eerst sinds de inwerkingtreding van het Maasverdrag in 2002 heeft de IMC een nieuw thema aan haar werkerrein toegevoegd: klimaatverandering (zowel de gevolgen ervan als de aanpassing daaraan). De IMC wacht dus niet langer op wat komen gaat, maar anticipeert op hetgeen ons te wachten staat.

Tijdens mijn voorzitterschap heb ik het accent willen leggen op twee punten: enerzijds de organisatie en werkwijze van de Commissie en anderzijds de inhoudelijke kwesties.

Wat betreft de organisatie en werkwijze, heb ik getracht de IMC financieel en organisatorisch toekomstbestendig te maken. In dat verband was het belangrijk dat de IMC een evenwichtige begroting kon presenteren, niet alleen voor de afgelopen jaren, maar tevens voor de komende jaren en wel zonder verhoging van de bijdragen. Binnen het Secretariaat hebben we de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden onder de loep genomen om te komen tot de meest efficiënte en doelgerichte werkwijze.

Wat betreft de inhoudelijke kwesties, zijn twee ontwerpbeheersplannen afgerond. Naast de hoofdstroom van de Maas hebben de zijrivieren daarin een belangrijke plaats gekregen. Thans staat het hele stroomgebied bovenaan op de agenda. Ook hebben we gekozen voor maximale synergie tussen de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR).

Daarnaast is de nadruk komen te liggen op klimaatverandering. In dat verband zijn verschillende belangrijke thema's aan de orde geweest: lage waterstanden/watertekort, de relatie met de waterkwaliteit en de gebruiksfuncties, controle van de watertemperatuur enz.

Als ik aan de toekomst denk, kan ik mijn opvolger geruststellen: het werk is nog niet klaar, er wacht u nog een schone taak.

Jürgen Tack, voorzitter van de IMC

WERKWIJZE EN DOELSTELLING VAN DE COMMISSIE

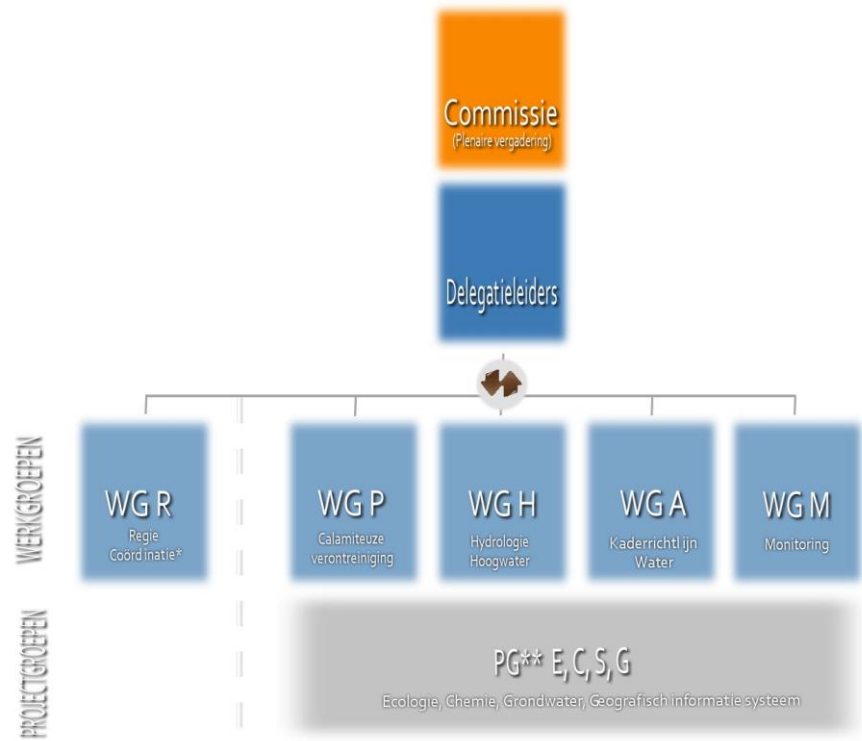
De samenstelling en werkwijze van de Commissie worden beheerst door de bepalingen van artikel 5 van het Internationale Maasverdrag. De tekst van het Internationale Maasverdrag is beschikbaar op de website van de Commissie (www.meuse-maas.be).

De Partijen bij bovengenoemd Verdrag werken samen en coördineren hun werkzaamheden om de milieudoelstellingen van de KRW (Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid) te verwezenlijken en om de overstromingsrisico's te beoordelen en te beheren overeenkomstig de ROR (Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's).

Zij werken in het bijzonder samen teneinde:

- de uitvoering van de in de Kaderrichtlijn Water omschreven verplichtingen met het oog op de verwezenlijking van de daarin gestelde milieudoelstellingen en in het bijzonder de door ieder van de Verdragspartijen opgestelde maatregelenprogramma's voor het internationale stroomgebiedsdistrict (ISGD) van de Maas af te stemmen;
- een overkoepelend beheersplan voor het internationale stroomgebiedsdistrict van de Maas op te stellen en te actualiseren overeenkomstig de Kaderrichtlijn Water;
- overleg te voeren over maatregelen ter voorkoming van en ter bescherming tegen overstromingen en deze vervolgens te coördineren en daarbij rekening te houden met ecologische aspecten, ruimtelijke ordening, natuurbeheer en andere beleidsterreinen, zoals landbouw, bosbouw en verstedelijking, en bij te dragen aan het afzwakken van de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte, met inbegrip van preventieve maatregelen;
- maatregelen ter voorkoming en ter bestrijding van calamiteuze waterverontreiniging te coördineren en te zorgen voor de noodzakelijke informatieverstrekking.

ORGANOGRAM VAN DE COMMISSIE

SAMENSTELLING VAN DE IMC IN 2014

De delegaties werden geleid door de Delegatieleiders. Dat waren:

Voor Duitsland: Mevrouw **Heide JEKEL**, Hoofd Afdeling WR I 4 – Samenwerking in de internationale stroomgebiedsdistricten, overeenkomsten inzake waterbeheer, internationaal recht met betrekking tot de bescherming van wateren, van het Duitse Ministerie van Milieu, Natuurbescherming, Woningbouw en Nucleaire Veiligheid

Voor België: De heer **Michaël KYRAMARIOS**, Diensthoofd Marien Milieu van het Directoraat-generaal Leefmilieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: De heer **Benoît WILLOCX**, Directeur Leefmilieu Brussel, Afdeling Vergunningen en Partnerschappen

Voor het Vlaams Gewest: De heer **Philippe D'HONDT**, Administrateur-generaal van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Voor het Waals Gewest: De heer **Benoît TRICOT**, Inspecteur, Openbare Dienst Wallonië, Directoraat-generaal Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu

Voor Frankrijk: De heer **Guy LAVERGNE**, Adjunct-Directeur, Regionale Directie Milieu, Ruimtelijke Ordening en Woningbouw (Direction Régionale de l'Environnement, de l'Aménagement et du Logement (DREAL)) van Lotharingen

Voor het Groothertogdom Luxemburg: Mevrouw **Fabienne Rosen**, Directie-adviseur, Ministerie van Duurzame Ontwikkeling en Infrastructuur, Directie Bestuur Waterbeheer (Ministère du développement durable et des Infrastructures, Direction de l'Administration de la Gestion de l'eau)

Voor Nederland: Mevrouw **Elaine ALWAYN**, Directeur Water en Bodem, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Directoraat-generaal Water

De Commissie werd ondersteund door:

De Voorzitter

De heer **Jürgen TACK** (Vlaanderen)

Het vaste Secretariaat

De heer **Willem SCHREURS**: Secretaris-generaal

De heer **Paul RACOT**: Uitvoerend secretaris

Mevrouw **Laurence TAHAY**: Office manager

De werkzaamheden van de werkgroepen (WG) en projectgroepen (PG) werden geleid door de Voorzitters en de Trekkers

Voor de WG Regie en Coördinatie (R): Mevrouw **Corinne PELOUIN** (FR)

Voor de WG Kaderrichtlijn Water (A): De heer **Thomas BORCHERS** (DE)

Voor de WG Monitoring (M): De heer **Jean-Pierre DESCY** (WL)

Voor de WG Calamiteuze Verontreinigingen (P): De heer **Gerard de Vries** (NL)

Voor de WG Hydrologie/Hoogwater (H): De heer **Philippe HESTROFFER** (FR)

Voor de PG Chemie (C): De heer **Gerard de Vries** (NL)

Voor de PG Ecologie/Deskundigengroep vis: De heer **Johan COECK** (VL)

De volgende waarnemers hebben deelgenomen aan de werkzaamheden van de Commissie en haar werk- en projectgroepen:

RIWA-Maas (Rivier WATERbedrijven)

Union Wallonne des Entreprises

Inter-Environnement Wallonie

ALUSEAU (Association luxembourgeoise des Services de l'Eau)

Benelux Unie

WERKZAAMHEDEN VAN DE IMC IN 2014

WG KADERRICHTLIJN WATER (A):

RESULTATEN 2014

De werkgroep heeft gewerkt aan het opstellen van een eerste concepttekst voor het overkoepelende deel van het geactualiseerde Beheersplan voor het ISGD van de Maas (artikel 13 KRW – 2de cyclus);

Daartoe heeft uitwisseling van informatie plaatsgevonden over de uitvoering en actualisering van de nationale en regionale maatregelenprogramma's.

Werkgroep A heeft eveneens belangrijke kwesties op het gebied van waterbeheer getoetst en aangepast; de werkgroep heeft zich daarbij gericht op het coördineren van de maatregelen in samenhang met voor het ISGD van de Maas belangrijke kwesties.

Om te komen tot een gecoördineerde zienswijze heeft werkgroep A bij het onderzoek naar mogelijke synergieën tussen de soorten maatregelen die zijn genomen uit hoofde van de uitvoering van de ROR en de milieudoelstellingen van de KRW, kunnen rekenen op de gewaardeerde medewerking van werkgroep H.

VOORUITZICHTEN 2015

Werkgroep A zal, in het verlengde van de werkzaamheden van 2014, de concepttekst voor het overkoepelende deel van het geactualiseerde Beheersplan voor het ISGD van de Maas afronden. Dit document zal onder meer aandacht besteden aan de eerste bevindingen over de effecten en problemen die verband houden met de gevolgen van klimaatverandering in het stroomgebied van de Maas.

WG HYDROLOGIE / HOOGWATER (H)

RESULTATEN 2014

In 2014 heeft de werkgroep een concepttekst uitgewerkt dat het overkoepelende deel vormt van het Overstromingsrisicobeheersplan voor het ISGD van de Maas. Dit beheersplan vermeldt een aantal maatregelen die een multilaterale coördinatie vereisen.

Parallel daaraan heeft werkgroep H samen met werkgroep A een gezamenlijke nota opgesteld over de samenhang tussen de KRW en de ROR. Zie hierboven onder resultaten werkgroep A.

Tot slot is er naar tevredenheid van de delegaties voor het eerst gebruik gemaakt van gezamenlijke berichtgeving over lage waterstanden.

VOORUITZICHTEN 2015

Werkgroep H zal het document dat het overkoepelende deel vormt van het Overstromingsrisicobeheersplan voor het ISGD van de Maas afronden.

Verder dient de gezamenlijke nota van werkgroep A en werkgroep H opnieuw te worden bekeken om te trachten een homogeen beeld naar voren te laten komen van de soort maatregelen en de synergieën die voortvloeien uit de samenhang tussen de KRW en de ROR.

De groep zal de testperiode van gezamenlijke berichtgeving over lage waterstanden voortzetten. Als de resultaten van de testen positief zijn, zoals wordt verwacht, zal de gezamenlijk berichtgeving een vast instrument gaan vormen voor de uitwisseling van informatie over lage waterstanden.

Parallel daaraan dient de groep invulling te geven aan een plan van aanpak met betrekking tot ernstige lage waterstanden (perioden van droogte). Dit plan zou door de Commissie moeten worden goedgekeurd tijdens haar plenaire vergadering van december.

WG MONITORING (M)

RESULTATEN 2014

In 2014 heeft de werkgroep de laatste hand gelegd aan de nota met betrekking tot de monitoring van de temperatuur van het water van de hoofdloop van de Maas. Temperatuurverhoging is namelijk een van de voorzienbare gevolgen van de klimaatverandering die de goede toestand van de waterlichamen aanzienlijk kan beïnvloeden.

De werkgroep heeft ook de gegevens verzameld met betrekking tot het homogeen meetnet 2011-2013 en is bezig met de voorbereidingen voor de presentatie van de resultaten.

Verder heeft de groep zich gebogen over de informatie met betrekking tot de ecologische en chemische toestand van alle oppervlaktewaterlichamen van het ISGD van de Maas.

VOORUITZICHTEN 2015

De werkgroep zal de werkgroep Kaderrichtlijn Water een voorstel voorleggen waarin de huidige toestand van de oppervlaktewaterlichamen uitvoerig in de vorm van kaarten wordt weergegeven.

De werkgroep zal de nota over het online meten van de watertemperatuur voltooien en de resultaten van het homogeen meetnet 2011-2013 publiceren.

Tot slot zal de werkgroep bijdragen aan het opstellen van het overkoepelende deel van het geactualiseerde Beheersplan van het ISGD van de Maas voor zover het de oppervlaktewateren betreft.

WG CALAMITEUZE VERONTREINIGINGEN (P)

RESULTATEN 2014

Werkgroep P is bijeengekomen tijdens een workshop waaraan de delegatieleden en vertegenwoordigers van de Hoofdwaarschuwingsposten (HWP) van alle Partijen hebben deelgenomen. Door deze workshop kon samen met de operationele diensten de werking van het waarschuwings- en alarmsysteem Maas (WASM) worden beoordeeld op basis van meldingen en voorvallen, alarmoefeningen en maandelijkse communicatietesten. Tijdens de workshop is geconstateerd dat het WASM zijn rol, te weten het snel waarschuwen van naburige staten/gewesten voor een verslechtering van de waterkwaliteit wegens (de kans op) calamiteuze verontreinigingen of illegale lozingen of handelingen, goed heeft vervuld. Bovendien is gebleken dat de HWP van de Partijen met elkaar in verbinding staan zoals voorzien en in staat zijn om snel en doeltreffend met elkaar in contact te treden, informatie uit te wisselen bij plotselinge verslechtering van de waterkwaliteit en de gewenste inlichtingen te verstrekken.

VOORUITZICHTEN 2015

De werkgroep zal nagaan welke rol monitoringstations eventueel zouden kunnen spelen in het kader van de signalering van calamiteuze verontreinigingen.

PG ECOLOGIE (E)

RESULTATEN 2014

In het kader van de follow-up van het *Masterplan trekvissen* hebben de deskundigen van projectgroep E de in de loop van 2013 geregistreerde ontwikkelingen gepresenteerd. Vastgesteld werd dat alle ontwikkelingen gaan in de richting van het realiseren van de doelstellingen van het *Masterplan trekvissen*.

Herstel van de continuïteit van de paai- en opgroeigebieden en verbetering van de waterkwaliteit blijven uitdagingen die een lange adem vergen en waarvoor nog belangrijke verbeteringen van de toestand van de waterstromen en forse investeringen nodig zijn. Daarom wordt maar langzaam invulling gegeven aan de geplande grote projecten (zoals het Kier-project).

Sinds enige jaren kan worden vastgesteld dat grote trekvissen zoals de zalm en de zeeforel er weer in slagen stroomopwaarts te trekken. In dat kader is de vistrap bij de stuw van Lixhe-Visé voorzien van een visval waardoor vissen stroomopwaarts kunnen worden gevolgd. In 2014 zijn daar aldus 254 alen*, 15 zalmen* en 31 zeeforellen* geteld, een aanzienlijke toename vergeleken met 2013. Dit resultaat is al reden genoeg om door te gaan met dit werk.

VOORUITZICHTEN 2015

De projectgroep heeft naast de follow-up van het *Masterplan trekvissen* met name tot taak een document op te stellen over de wijze waarop de trek en migratie van de vissen in de verschillende staten en gewesten wordt gevolgd.

Daarnaast zal de projectgroep de paragraaf 'hydromorfologische druk' van hoofdstuk 7 van het overkoepelende deel van het geactualiseerde Beheersplan voor het ISGD van de Maas afronden.

* « Ovidio et al., 2015. *Convention relative à la réhabilitation du saumon atlantique dans le bassin de la Meuse – Rapport de convention Février 2014 – Janvier 2015*. Universités de Liège et de Namur. Service Public de Wallonie - DGO3 – DNF »

PG CHEMIE (C)

RESULTATEN 2014

De projectgroep heeft dit jaar de aanpassing van de lijst met voor de Maas relevante stoffen voltooid. Daarbij is diuron van de lijst verwijderd en is kobalt aan de lijst toegevoegd (zie de volledige lijst in het overkoepelende deel van het Beheersplan).

Van een aanzienlijk aantal stoffen is tevens aangetoond dat zij invloed kunnen hebben op bepaalde vormen van watergebruik.

De projectgroep heeft tevens een strategie opgezet waarmee de relatie tussen de nutriëntenstroom en de kwaliteit van de kustwateren moet kunnen worden beoordeeld.

VOORUITZICHTEN 2015

De projectgroep heeft tot taak een nota op te stellen over het door de delegaties herkennen en controleren van stoffen die invloed kunnen hebben op bepaalde vormen van watergebruik (hierbij wordt vooral gedacht aan de productie van drinkwater uit het rivierwater van de Maas).

De projectgroep zal ook de werkzaamheden met betrekking tot de emissies van nutriënten in kustwateren afronden.

WG REGIE (R)

RESULTATEN 2014

Overeenkomstig het mandaat van werkgroep R heeft deze de documenten bestudeerd die aan de delegatieleiders en aan de Plenaire Vergadering moesten worden voorgelegd, zodat een groot aantal daarvan kon worden goedgekeurd.

VOORUITZICHTEN 2015

De werkgroep zal haar ondersteunende taak ten behoeve van de delegatieleiders en de Commissie voortzetten.

PUBLICATIES

In 2014 zijn de volgende stukken gepubliceerd: het *Ontwerp van het overkoepelend deel van het Beheersplan voor het Internationaal Stroomgebiedsdistrict van de Maas, 2de cyclus van de Kaderrichtlijn Water*, het *Ontwerp van het overkoepelend deel van het Overstromingsrisicobeheersplan voor het Internationaal Stroomgebiedsdistrict van de Maas*, alsmede het *Jaarverslag 2013*.

Alle documenten die sinds 1997 door de IMC zijn gepubliceerd, kunnen worden gedownload vanaf de website van de Commissie: www.meuse-maas.be.